

SAJAM KNJIGA MARKOVINA I FRLJIĆ O KNJIZI »POVIJEST PORAŽENIH«

Zoran Milanović legitimira Tudmanovu kontrarevoluciju

Zahvaljujući Račanu i sada Milanoviću, Frljića se želi linčovati ispred riječkog kazališta, a riječki političari još i govore da je Rijeka do dolaska Frljića bila miran grad

PULA » Čuvenim citatom Danila Kiša (»Istoriju pišu pobjednici. Predanja ispreda puk. Književnici fantaziraju. Izvesna je samo smrt«), Krno Lokotar je na predstavljanju nove knjige 34-godišnjeg povjesničara Dragana Markovine »Povijest poraženih« samo dodatno potaknuo samog autora te kazališnog redatelja Olivera Frljića na bezrezervno iznošenje stavova.

Markovina je istaknuo da su patnje većine u Hrvatskoj – a ta je većina proživjela dosta toga lošeg – institucionalno zaštićene putem obrazovnog sustava, fakulteta, instituta, ali to nije slučaj s drugim zajednicama.

– Knjigu sam otvorio sudbinama dviju manjinskih zajednica u Dalmaciji, Talijanima i Srbima koji su, real-

Povijest pišu pobjednici, što je s poraženima? – Dragan Markovina, Krno Lokotar i Oliver Frljić

Frljić: HDZ ne može funkcionirati bez Jugoslavije

– Odavno je bilo vrijeme, ali i sada je vrijeme da se počnemo ozbiljno baviti Jugoslavijom, 25 godina otkako ne postoji. Ona je naravno živa; stalno se reanimira u diskursu HDZ-a jer ta stranka ne bi mogla funkcionirati bez Jugoslavije. Njima je Jugoslavija najpotrebnije da bi mogli nastaviti svoju političku egzistenciju – kazao je Frljić, dodavši u nastavku da se umjesto pojma Narodnooslobodilačke borbe koristi mekša varijanta antifašističkog pokreta.

– Razdoblje NOB-a je u suvremenim narativima dobro isključivo zbog toga jer je Hrvatska dobila određeni teritorij, pa se govori »dobili smo Istru«, »dobili smo Dalmaciju«, dok se ne spominje ideja socijalne jednakosti ili činjenica da je čitava jedna društvena klasa postala politički subjekt ili da je jedna prilično agrarna zemlja industrijalizirana i modernizirana. To nije važno, nego je važno osvajanje teritorija. To je poražavajuće. Niti jedan kvadratni centimetar nije vrijedan ičijeg života – rekao je Frljić, ispraćen pljeskom.

no govoreći, doživjeli egzodus, naravno ne bez udjela vlastite krivice. Ali nevjerojatno je da netko može mirno šetati Splitom ili Zadrom i ne pitati se: »Pa dobro, k vragu, gdje su ti ljudi koji su bili vlasnici ovih kuća; što se dogodilo s cijelom njihovom građanskom kulturom?« Ili da je čovjeku u današnjem Kninu normalno da dobar dio srpske zajednice nije više u tom gradu.

Konačno, na čitavom prostoru bivše Jugoslavije, a posebno u Dalmaciji, ideja modernizma je poražena. U Splitu 25 godina nije sagrađena ni jedna jedina osnovna škola, ali je napravljen čitav niz crkava. Modernost je poražena – istaknuo je

autor knjige Markovina.

Citirajući duhovitu misao Viktora Ivančića da »prije nisi smio reći da si Hrvat, a sada ne smiješ reći da nisi«, Markovina je naglasio da je prvo Račan odustao poništiti rezultate Tudmanove kontrarevolucije te dekonstruirati mitove Domovinskog rata, dok ih Milanović danas dodatno legitimira.

– Zahvaljujući tom njihovom nedjelovanju, Olivera Frljića se želi linčovati ispred riječkog kazališta, dok pritom riječki političari još i govore da je Rijeka do dolaska Frljića bila miran grad, kaže Markovina.

Rekavši da bi mu bilo drago da ova knjiga dođe do srednjoškolaca, Frljić je u

nastavku kazao da ga posebno fascinira društveno konvertitstvo, podsjetivši pritom na prvu knjigu Markovine u kojoj je autor označio Mostar i Split kao dva grada gdje je prelazak s klasne na nacionalnu obalu bio najradikalniji.

– Split je tema i u ovoj knjizi. Split djeluje kao umanjena cijela Jugoslavija. Pitanje koje sebi uvijek postavljam, krenuvši od svojih roditelja nadalje, jest u što su konkretno vjerovali; da li u one stvari koje su javno propagirane do 90-ih, ili u ideološku matricu za koju se zalažu od 90-ih naovamo. U tom je kontekstu ova knjiga jako važna – kazao je Frljić.

Zoran ANGELESKI